

Tale afholdt ved husets 125 års jubilæum den 19.11.16 – af Tidligere formand Britta Andersen.

Tillykke til os alle sammen, --tænk, at vi i år kan fejre, at der for 125 år siden sad nogle folk her i Hvilsager og omegn, som besluttede at bygge et forsamlingshus. Et hus, som herefter i alle årene og gennem generationer har været et samlingspunkt ved mange begivenheder.

Da jeg blev spurgt om jeg ville deltage i dag, var jeg ikke i tvivl et eneste sekund, for Hvilsager Forsamlingshus er på én eller anden måde blevet min skæbne.

Jeg er nødt til at starte med en lille historie, som min søster kom med den anden dag. Hun var til et foredrag for nylig, og her var der en ældre mand på 84 år, som skulle fortælle om sit arbejdsliv og han startede med at sige---dengang da jeg var 14 år---og min søster nåede lige at tænke, uha, det bliver en lang eftermiddag. Helt så galt går det ikke i dag, men jeg starter altså med mit første møde med forsamlingshuset.-----

Dengang jeg var 17 år – da var jeg inviteret til høstfest i dette hus – den 14. september 1968 – og da var den nuværende formand faktisk ikke engang født endnu.

En høstfest på landet – det var ikke noget jeg havde været til før, for i Svendborg, hvor jeg kom fra, da var fester noget man holdt i ungdomsklubber eller privat, aldrig i et forsamlingshus på landet.

--men det blev en sjov aften og mit første møde med den egn, som senere blev det sted jeg slog mig ned og stiftede familie.

Høstfest dengang, ---det var med medbragt smørrebrød og drikkevarer, og når man havde spist, så blev dansegulvet gjort klar, skoene blev kridtet, og der blev danset til musik leveret af – jeg kan vel godt kalde det forsamlingshusets ”hus-orkester” – nemlig Knud Langes trio. Det var uden mikrofon og alskens højtaleranlæg, så det var lige ud i æteren, og når klokken nærmede sig midnat, så spillede Knud op til overdans, hatten gik rundt og der blev samlet penge ind til de næste par timers dans.-----

Mange høstfester og andre fester senere, bankede det en aften på døren hos Gert og mig, og uden for stod Anne Line Bødker. Hun ville lige spørge mig, om jeg ikke kunne tænke mig at overtage hendes plads i bestyrelsen, men jeg skulle tænke mig GODT om inden jeg sagde ja, for det var jo ikke kun mig, som blev valgt ind, det var parvis, dvs Gert blev sådan set også en del af bestyrelsen, hvis jeg sagde ja.

Det endte som bekendt med at jeg/vi sagde ja, og så skulle det blot op på en generalforsamling, hvor jeg blev valgt – (uden kamp) – Per Ove sagde, ja, Anne Lise vil holde, hun har fundet en afløser, det er Britta Andersen, er der nogen der har noget at indvende – lille pause, nå men så er hun valgt.

I starten gik det – for mig – mest ud på at lære resten af bestyrelsen at kende og at sætte mig ind i de forskellige regler og hvad der ellers var planlagt af arrangementer, og jeg lærte hurtigt, at ved arrangementerne, da havde alle deres faste pladser og jobs – og det var virkelig parvis. Der var selvfølgelig også dobbelt så mange til at hjælpe, og engang kom jeg til at tage støvsugeren efter en sogneaften, og blev meget bestemt bedt om at aflevere til en af de andre, for det plejede han at gøre. En tømte altid flødekande og sukkerskåle, fordi hun altid tog det resterende fløde med hjem til misserne, men jeg fandt da

min plads til sidst. Det med misserne – blev senere et mundheld, når vi stod med flødekanderne inden vi skulle vaske op. At man var parvis i bestyrelsen – det ebbede langsomt ud hen over årene, for hvor det førhen var sådan at den ene ægtefælle oftest var hjemmegående, så blev og er det jo nu noget helt andet, og udbuddet af foreningstilbud er også mange flere end før.-----

I et bestyrelsesarbejde følger der altid nogle faste ting med. Man skal tænke økonomi, arrangementer, vedligeholdelse af huset, medlemspleje og nyheder----så disse ting kom i de næste 20 år til at fylde en hel del i Gerts og mit liv.

En af de første større ting jeg var med til, var at afholde husets 60-års jubilæum, det lyder måske lidt mærkeligt, men det var 60 året for det nye forsamlingshus. Vi arrangerede et åbent hus, og i den forbindelse kontaktede vi egnsarkivet i Hornslet, --her fandt man en hel masse avisudklip og breve frem om huset, det blev vist frem i forsamlingshuset, og der var lavet en ønskeliste til vores nyoprettede byggefond, som havde det formål, at skrabe penge sammen til en tilbygning. En tilbygning, som havde været på tegnebrættet i mange år, da man på det tidspunkt var genstartet med at spille dilettant, og da man derfor manglede plads til scene o.l.

I 1999 vedtog man så på generalforsamlingen at bygge – et depot, som skulle opføres i træ. Der blev indkaldt til et byggemøde, hvor alle kunne melde ind med, timer, faglighed, materialer, og hvad man nu kunne og ville bidrage med, og det gik rigtig godt. Nogle donerede mursten, andre gav isoleringsmaterialer og tilbygningen endte ud med at stå i mursten, som den gør den dag i dag.

Da vi var midt i processen, kunne vi godt se, at det gamle tag så lidt slidt ud i forhold til nye, så der blev fluks arrangeret et loppemarked, hvor overskuddet gik til et nyt tag,--man kunne også købe tagplader, dvs man sponserede en eller flere tagplader, og den første fredag i juli 1999, meget sent om aftenen, mens bryllupsgæsterne til om lørdagen gik og satte æresport op, da fejede og vaskede vi gulvet og satte punktum efter rigtig mange dage i huset. Taget blev efterfølgende algt på og var færdiggjort slut november 1999.

Nogen husker måske også, at det var den 3. december 1999, vi havde en voldsom storm. Jeg glemmer det aldrig, for vi havde bankospil her i huset, og hvor var hele bestyrelsen glad for at der var blevet lagt nyt tag på, for det gamle havde ikke holdt.-----

Grunden til at tilbygningen blev lavet, var som sagt den, at der var nogle folk, som spillede dilettant, og i det blev Gert og jeg også involveret, så vi besluttede i bestyrelsen at nedsætte et festudvalg. Det var så meningen, at dette udvalg skulle tage sig af det praktiske – alt det med borddækning, kaffe, oprydning, --- lidt for at tage noget af arbejdspresset fra dilettanterne og bestyrelsen, samt at få nye idéer til arrangementer. "Problemet" blev bare, at mange af personerne i festudvalget pludselig også sad i bestyrelsen og det var endda så "galt", at da der på et tidspunkt skulle en ny i bestyrelsen, så sagde vedkommende, --- jeg vil ikke ind i bestyrelsen, hvis jeg skal spille dilettant - og det slap vedkommende så for. Men festudvalget fik mange gode og brugbare idéer, som sammen med bestyrelsen blev søsat og nogen af dem lever endnu.

På et tidspunkt – i 1997 - fik man nemlig lyst til at lave en mandeaften - "Gule ærter for mænd". Den første aften deltog der omkring 30 mænd, og da det gik godt, så gentog vi det året efter, og på et tidspunkt var der meldt så mange til at vi måtte rykke ind i den store sal. Gule ærter har været der siden – kun afbrudt af

en ufrivillig renovering af huset i 2015. Det har altid været en rigtig god aften, hvor man hygger sig, og ja, det kan jo ikke undgås at der er damer med sådan en aften, for nogen skal jo brygge de gule ærter sammen.

Dilettanten – selv om det var rigtig sjovt og rigtig hårdt arbejde at være med i alle de år, så døde det lidt ud på et tidspunkt, tilslutningen til at møde op for at se naboen spille komedie eller synge falsk, blev mindre og mindre, og nu er det så helt slut – indtil andre måske får idéen igen. ---Vi var i alle de år, jeg var med, meget privilegerede mht sang og musik. I vores lokalområde var der på det tidspunkt adskillige musikere og personer med stort sangtalent, som var aktive udøvere, og det gjorde jo, at man kunne være lidt mere kreative.

Det vil tage for lang tid at fortælle om alle arrangementerne, men nogen af dem huskes bedre end andre og nogle var der, da jeg kom ind i billedet og et enkelt er der stadig, nemlig vores bankospil den første fredag i december. En tradition som ikke er blevet lavet ret meget om i de sidste mange år, jeg husker kun ét skelsættende punkt, og det var da man indførte rygeforbud i det offentlige rum. Dette punkt var oppe at vende rigtig mange gange, men det blev taget godt imod, da jeg første gang meddelte, at der kun måtte ryges i pausen – og at det skulle foregå udenfor huset. Hvad gør man ikke for at vinde en and???

Et andet arrangement, som ikke blot er ét med mange – det er vores samarbejde med menighedsrådet igennem alle årene. Her fik vi alle muligheden for at se og høre rigtig mange forskellige ting. Foredrag, af personer, som havde oplevet noget eller som fortalte om gamle dage - sang og musik, udført af amatører eller professionelle – og netop fortællinger, fra folk der havde eller har oplevet noget, har været det som trak flest af huse. Så kan man jo efterfølgende vurdere hvad der har gjort dybest indtryk.

Det har altid været sådan, at når vi har haft en sogneaften, så har der været stor spænding i bestyrelsen, for kommer der nogen eller bliver folk væk. Er der fodbold i TV den selvsamme aften, hvordan er vejret, og er det et kedeligt eller morsomt indslag??

Lad os tage det kedelige først. Vi havde en stor forventning til En Tur på Hærvejen. Det var det også, men det var en tur i Hærvejens historie, og ikke det man forventede – en tur fortællinger om oplevelser ned langs denne vej. Aftenen føltes lige så lang som Hærvejen.

En af de gode oplevelser, var da Anker Jørgensen kom forbi. Han fortalte meget levende, og hans beretning om de ting han havde været med til i sin tid som statsminister, gjorde vist stort indtryk på mange, det gjorde det i hvert fald på mig.

Et af de lidt usikre, var et foredrag med titlen "Alt det der begynder med L" – hvor der for øvrigt ikke var ret mange udover bestyrelsen, og hvor alle som var mødt op, fik sig et rigtig godt grin – det var modsat titlens ordlyd, nemlig et meget morsomt indslag, hvor ham der holdt foredraget startede med at tegne Edens Have----som han nu troede at den havde set ud, og så var linjen lagt.

Et af de andre usikre, er fællesspisningerne, men her gik det usikre mest på om der kun kom frikadeller og pasta på bordet– eller om der kom noget forskelligt, og om der var nok.

Det pudsige er, at til sådan en aften tager man altid lidt mere med, end man lige selv normalt spiser, og der er næste altid spist op, ---og det er ikke kun frikadeller.

Fællesspisningsaftenerne har altid været sat sammen med et oplæg fra et af sognets unge, der på én eller anden måde har været på rejse i den store vide verden – og her har vi hørt om oplevelser fra egne som Afrika, USA og Asien.

Good Old Days, Pigeaften, samarbejde med Liv i forsamlingshuset, dukketeater, forfatteraften, trylleshov, Mc. Calman, (et skotsk orkester) Peter Vildmand, Steve Heart show (ét mands orkester)

Efter 5 år i bestyrelsen meddelte Per Ove, at han gik ud af bestyrelsen, og jeg blev så valgt som ny formand, en post jeg havde til jeg selv stoppede. Mig som formand, ----det var med rystende knæ jeg aflagde min første formandsberetning, for selv om jeg havde været med i nogle år på de skrå brædder her i huset, så var det noget helt andet med en beretning, der var intet rollehæfte at læne sig op af.

I alle årene har økonomien altid fyldt meget, for selvom vi havde mange penge da vi byggede til i 1999, så slap de op, og efterfølgende måtte vi virkelig tænke os godt om, inden der blev købt nyt, for der skulle altid være til reparationer, lys, vand og varme, så det var sådan, at når beboerforeningen stod for et arrangement, så skulle det minimum give et overskud svarende til prisen for en udlejning, og helst en hel del mere – og det gjorde det som regel også.

Når vi i bestyrelsen fik en skør idé til et arrangement, så måtte der lige regnes lidt på det, og med lidt underskudsgarantier rundt omkring fra, så lykkedes det altid – og med et rigtig pænt overskud og vel at mærke UDEN brug af garantierne.

På et tidspunkt var forsamlingshuset så heldig at arve nogle penge fra Termestrup Brugs, faktisk et meget stort beløb, så stort, så det gav penge til at skifte alle de gamle vinduer ud – der var penge til nyt køkkenudstyr, nyt bestik og glas og renovering af kaffestuen og gardiner til hele huset,

Og det var så dejligt at kunne købe alle de ting vi ønskede os – på én gang – uden at skulle vælge – gardiner eller vinduer ---glas eller gafler. Det var første gang vi oplevede dette.

I de 20 år jeg var med i bestyrelsen har der været mange ting som skulle tages stilling til, uden for huset, med kommunen, og der har været ansøgning om penge ,bankskifte og inddrivning af gæld (det var så den lidt mere negative del,),

Men når der så kom brev retur med tilsagn om penge fra et fond, så var der stor glæde.

Et af de sidste større projekter jeg var med til, var at blive godkendt til at søge om penge igennem LAG. Lige efter at jeg var gået ud af bestyrelsen gik bevillingen igennem og herefter blev pengene brugt til det de var søgt om, til lydisolering i den store sal.

Jeg nævnte i starten ordet medlemspleje, og det skal forstås sådan at det altid har været vigtigt for mig, at alle medlemmer i beboerforeningen blev orienteret om de ting som skete i forsamlingshuset. I starten forgik alt via uddeling af sedler, og som tiden gik kom der en hjemmeside indover, men meget af formidlingen foregik via gå-ben. Det var herigennem, at jeg lærte rigtig mange mennesker at kende, og hvis det var i forbindelse med uddeling af invitationer til ét eller andet her i huset, så kunne det nogen gange vise sig at være en fordel, da man så samtidig fik en tilmelding eller to til selvsamme arrangement.

Det har i alle årene , trods arbejdet, været en stor glæde at stå med et ansvar for bevarelsen af et hus, som de kommende generationer gerne skulle have gavn af. Lidt lige som dét, at man for 125 år siden byggede huset. Det tænkte jeg absolut ikke på da jeg gik ind i bestyrelsesarbejdet, det var noget som kom, hen over årene og så langt har man sikkert heller ikke tænkt dengang man byggede det.

Det har også altid været en glæde, at være med til at sætte lidt liv i huset, sammen med skiftende medlemmer i bestyrelsen. Da har jeg jo været heldig, at jeg altid har været sammen med nogen, som har tænkt lidt det samme, altså at huset ikke blot skulle stå ubenyttet hen mellem diverse fødselsdagsfester og andre familiebegivenheder, men at det blev brugt til det som det oprindelige formål var tænkt fra starten. Næmlig foredrag, kulturelle og sociale arrangementer, så gør det jo ikke noget at der ind imellem sneg sig lidt sang og musik ind i programmet

-og når noget så lykkedes

---og når man havde lavet et arrangement og folk bagefter kom hen og sagde tak for i aften, det var vel nok godt / sjovt / hyggeligt – ja så var det rigtig dejligt.

Nogen gange var der selvfølgelig også kritik, det blev så taget til efterretning, og berettiget kritik, det er jo det som i sidste ende gør tingene bedre – forhåbentlig.

20 år i bestyrelsen – kopt ned til ½ times tid – er ikke let, så jeg vil slutte af med at sige. AT

Noget at det bedste, jeg har taget med i bagagen, hvis man kan sige sådan, det er oplevelsen ved at have lært så mange dejlige mennesker at kende i årenes løb.

Mange er desværre gået bort, faktisk de fleste af dem, som sad i bestyrelsen, da jeg kom ind, men mindet – om støvsugeren, misserne og alle anekdoterne, de er der stadig. Per Ove kunne en hel del historier fra sin tid i bestyrelsen, før jeg kom ind i billedet og de var ret muntre.

Nu er det så en yngre generation som er i gang, - og hvis I får det bare halvt så sjovt som Gert og jeg har haft det, så er det ikke helt spildt, men husk, at selv om der nu er face-book, hjemmeside og andre it-ting i brug, så kom ud i krogene af sognet en gang imellem.

Held og lykke de næste mange år og tak.

Britta Andersen

